

Til: Alfsnes <alfsnes@bjorgun.is>

Efni: Re: Drög að tillögu að matsáætlun vegna nýs starfssvæðis Björgunar á Álfsnesi.

Upplýsingar:

Sent: 24.09.2018 14:17:53 af Trausti Baldursson, Málsnúmer: 2018090003, Bréfalyklar: 42-2 Umsóknir um matsskýrslur/matsáætlanir

Tilvísun í mál: 2018090003

Vísað er til bréfs frá Björgun ehf., dags. 7. september sl., þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um drög að matsáætlun vegna flutnings á starfsemi Björgunar frá Sævarhöfða að Álfsnesvík á Álfsnesi.

Samkvæmt 68. gr. laga um náttúruvernd er lögbundið hlutverk Náttúrufræðistofnunar eftirfarandi þegar um er að ræða mat á umhverfisáhrifum eða skipulagsáætlanir: „**Við gerð deiliskipulags á náttúruverndarsvæðum, á svæðum sem njóta sérstakrar verndar skv. 61. gr. og frummatsskýrslu framkvæmdaraðila vegna mats á umhverfisáhrifum skal leita umsagnar Umhverfisstofnunar, Náttúrufræðistofnunar Íslands og viðkomandi náttúruverndarnefnda.**“ Almennt hefur löggjafinn því ekki gert ráð fyrir að Náttúrufræðistofnun sé lögbundin umsagnaraðili um matsáætlanir eða drög að þeim sem m.a. endurspeglast í því að stofnunin hefur ekki mannafla til að sinna öllum matsáætlunarerindum sem til hennar berast. Stofnunin hefur því þurft að forgangsraða og hefur almennt ekki tók á því að yfirfara drög að matsáætlunum frá einstökum framkvæmdaaðilum. Náttúrufræðistofnun hefur hins vegar sinnt því að gefa umsagnir um tillögu að matsáætlunum framkvæmda þegar Skipulagsstofnun sendir þær út til umsagnar.

Vegna frekari vinnslu vegna mats á umhverfisáhrifum flutninganna vill Náttúrufræðistofnun benda á eftirfarandi gögn sem geta komið að notum: Fjölrit nr. 54, Vistgerðir á Íslandi, http://utgafa.ni.is/fjolrit/Fjolrit_54.pdf og <http://ni.is/grodur/vistgerdir> sjá jafnframt kortasjá <http://ni.is/midlun/utgafa/kort/vistgerdakort> , og Fjölrit nr. 55, Mikilvæg fuglasvæði, <http://ni.is/dyr/fuglar/mikilvaeg-fuglasvaedi> og http://utgafa.ni.is/fjolrit/Fjolrit_55.pdf . Jafnframt er bent á að stofnunin hefur nýlega lagt til við umhverfis- og auðlindaráðuneytið, að vernda skuli ákveðin svæði á landinu og að þau verði sett á framkvæmdaáætlun eða B-hluta náttúruminjasráðs í samræmi við lög nr. 60/2013. Öll svæðin má sjá hér: <http://ni.is/midlun/naturuminjaskra> en einnig má skoða tillögurnar í kortasjá, <https://naturuminjaskra.ni.is/>. Á það skal bent að tillögur Náttúrufræðistofnunar til ráðherra eiga eftir að fara í formlegt ferli í samræmi við 36. grein fyrrgreindra laga. Á þessari stundu segja tillögurnar því ekkert um hvort ákveðið skipulag og/eða starfsemi falli að verndartillögu eða ekki eða hvort tillaga nái fram að ganga. Nái tillögurnar fram að ganga á einnig eftir að fjalla um tegund verndar og skilamála sem varða verndina. Það skal því ítrekað að hér er um faglegt álit Náttúrufræðistofnunar að ræða sem eftir á vinna úr í samræmi við lög um náttúruvernd. Einnig má sjá upplýsingar um 61. gr. náttúruverndarlaga hér: <http://www.ni.is/frettir/2018/07/naturufyrirbaeri-sem-njota-serstakrar-verndar-i-kortasja> . Til upplýsingar er einnig meðfylgjandi umsögn Náttúrufræðistofnunar frá 20. ágúst sl. vegna umsóknar Björgunar um rannsóknir á hafsbotni í Kollafirði.

Almennt vill Náttúrufræðistofnun benda á að í lögum um náttúruvernd nr. 60/2013 er að finna ýmis ákvæði sem eru leiðbeinandi um hvernig ber að nálgast vernd náttúruminja (s.s. lífríkis, jarðminja og landslags). Náttúrufræðistofnun leggur áherslu á að í allri matsvinnu/skipulagsvinnu sé skoðað hvernig það samræmist almennum markmiðum laganna sem koma fram í 1., 2. og 3. gr. þeirra, 1. gr. (*Markmið laganna*), 2. gr. (*Verndarmarkmið fyrir vistgerðir, vistkerfi og tegundir*) og 3. gr. (*Verndarmarkmið fyrir jarðminjar, vatnasvæði, landslag og víðerni*). Einnig þarf að skoða einstakar greinar sem geta átt við. Hér má t.d. nefna greinar 6. til 12. um meginreglur hvað varðar náttúru- og umhverfisvernd, 14. gr. um hlutverk náttúruverndarnefnda, kafla IV um almannarétt, útivist og umgengni, kafla IX um friðun vistkerfa, vistgerða og tegunda, 61. gr. um sérstaka vernd vistkerfa, jarðminja o.fl., 63. grein um framandi lífverur og svo auðvitað kafla XII um skipulagsgerð, framkvæmdir og fleira, greinar 68. til 73., þar sem komið er inn á gerð skipulagsáætlana, hönnun mannvirkja og ræktun.

Við gerð frummatsskýrslna og skipulagsáætlana er mikilvægt að skoða áhrif þeirra m.t.t. allra framangreindra lagagreina sem ýmist geta átt við eða ekki.

Náttúrufræðistofnun leggur áherslu á að allar ákvarðanir í mats- eða skipulagsvinnu byggji á sem bestum þekkingargrunni hvað varðar náttúrufar og að alltaf sé leitað leiða til að koma í veg fyrir neikvæð áhrif á náttúruna.

Virðingarfyllst,

Trausti Baldursson
Náttúrufræðistofnun Íslands
Icelandic Institute of Natural History
Urriðaholtsstræti 6-8
Pósthólf 125 (P.O. Box 125)
212 Garðabær
Sími/Tele: 590 0500
Email: trausti@ni.is

From: Trausti Baldursson <trausti@ni.is>

Sent: 20. ágúst 2018 13:31

To: Bryndís Guðrún Róbertsdóttir <bgr@os.is>

Subject: Re: Fw: Frá Orkustofnun: Beiðni um umsögn um umsókn Björgunar ehf. um leyfi til leitar og rannsókna á mól og sandi af hafsbotni á tíu svæðum í Kollafirði við Faxaflóa
Tilvísun í mál: 2018060038

Vísað er til bréfs frá Orkustofnun, dags. 22. júní sl., þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um umsókn Björgunar ehf. um leyfi til leitar og rannsókna á mól og sandi á hafsbotni á tíu svæðum í Kollafirði við Faxaflóa. Vegna sumarleyfa hefur því miður dregist alltof lengi að svara framangreindu erindi en vonandi kemur það ekki að sök.

Fram kemur í umsókninni að Björgun ehf. hefur nú þegar nýtingarleyfi á fjölda staða í Kollafirði annars vegar til 1. júlí 2019, við Lundey, Þerney, Álfsnes og Saltvík og hins vegar til 3. nóvember 2019, við Kjalarnes, Leiruvog, Engey og Viðey. Í umsókninni kemur einnig fram að einungis verði notaðar fjölgeisla- og setþykktarmælingar (seismic) til að kortleggja svæðin og fá þannig vísbendingar um hvar er að finna efni. Sérstaklega er tekið fram að engin þörf er á að hreyfa við hafsbotninum og verður því engin röskun á honum vegna rannsókna.

Að því gefnu að framangreindar rannsóknir fari fram með þeim hætti sem greint er frá hér að framan gerir Náttúrufræðistofnun ekki athugasemd við að rannsóknaleyfi verði gefið út. Stofnunin vill hins vegar benda á að Kollafjörður er um margt mikilvægur vegna lífríkis og eru þar nokkur svæði á náttúruminjaskrá og einnig eru þar svæði sem Náttúrufræðistofnun telur að vernda þurfi sérstaklega. Í heild er um að ræða mörg efnistökusvæði og umfangsmikla efnistöku og telur Náttúrufræðistofnun því að áður en kemur að því að taka ákvörðun um nýtingarleyfi á nýjum svæðum, eða framlengingu eldri nýtingarleyfa, þá þurfi að liggja fyrir ítarleg kortlagning á lífríki Kollafjarðar og mat á áhrifum núverandi og fyrirhugaðri efnistöku á það. Eldri nýtingarleyfi renna út eftir aðeins u.þ.b. ár. Það er því ekki nægjanlegt að eingöngu liggi fyrir kortlagning á hvar möguleg efni finnast (sandur og mól). Gera má ráð fyrir því óskir um frekari efnisnám verði að þeirri stærðargráðu, bæði að flatar- og rúmmáli, að frekari vinnsla verði matsskyld samkvæmt lögum um mat á umhverfisáhrifum og mun þá væntanlega vera gerð krafa um frekari rannsóknir sem varða framangreint.

Virðingarfyllst,

Trausti Baldursson
Náttúrufræðistofnun Íslands
Icelandic Institute of Natural History
Urriðaholtsstræti 6-8
Pósthólf 125 (P.O. Box 125)
212 Garðabær
Sími/Tele: 590 0500
Email: trausti@ni.is

From: Alfsnes <alfsnes@bjorgun.is>

Date: 09/07/2018 01:57:29 PM

To: "ni@ni.is" <ni@ni.is>

Subject: Drög að tillögu að matsáætlun vegna nýs starfssvæðis Björgunar á Álfsnesi.

Góðan dag.

Hér í meðfylgjandi viðhengjum er að finna bréf til umsagnaraðila og drög að matsáætlun vegna fyrirhugaðra flutninga Björgunar í Álfsnesvík.

Kveðja,
Björgun